

Kiszólt az ajtón a nővérnek:

– Nővérke, a 6-os kórterembe kísérje a beteget. És legyen szíves, segítsen neki kicsomagolni.

A nővér elvette a Lány táskáját. Nagyon könnyű volt. A kétágyas kórteremben nem volt senki. Szótlanul mutatott az egyik ágyra, majd elment egy kórházi hálóingért.

Mire visszaért, a Lány ruhástul, összegömbölyödve aludt. Átsuhant rajta a szájalom érzése, majd fogta a könnyű táskát, és csöndesen elkezdte kipakolni. Cigi, öngyújtó. Papírfecnik, egy József Attila-kötet. Gépiesen pakolt, amikor valami nagyon szokatlan akadt a kezébe. Egy fényképet. Újságból kitépett lapba csomagolva. Lefejtette, és döbbenet láttá a Lányt, körülbelül 15

évesen. Mosolygott a fényképezőgép lenscéjébe. Haja borzos volt a széltől. Szeméből derű és gondtalanság áradt. Sütött a nap, a háttérben valamilyen műemlék épület.

A nővér nézte ezt az ellesett pillanatot, hosszan. Majd tétován kirakta az éjjeli szekrényre a képet. A Lány képét. A bekeretezett vágyat, hogy még egyszer így tudjon kamerába nézni.

Aztán lepillantott az ágyra. Tétován megsimogatta az alvót, majd hirtelen visszakarta a kezét.

Csöndben ment ki, hangtalanul csukta be az ajtót.

Szvitil IIa

12. stáció: Jézus meghal a kereszten

Nem tudom, mi történik mostanában, de ez a stáció nagyon közel került hozzánk. Tudniillik, hogy valaki meghal. A házukból egy 23 éves fiatalember, Áron lett két hete egy lavina áldozata az Alpokban. Éppen két hete voltam egy gimnazista barátom temetésén. Félbetört élet, négy síró, mit sem értő gyermek. 22 éve járunk egy közösségbe egy édesanyával, akit szemünk előtt szed szét a rák. A Szent Agoston-i gyönyörű vigasztalás – „Aki egyszer testünket anyánk méhében összeraktad, most szétszeded” – életközépből, túl három műtéten és több kemoterápián, kevésbé vigasztaló. Ott is három gyerek, a legkisebb még hetedik.

De 2000 évre visszamenve is, „Nagypénteken” úgy érezhették a keresztfé alatt, hogy valami szörnyű dolog történik. Egy férfi – még élő édesanyával, barátokkal, sok-sok ötlettel, mondanivalóval, tervvel – politikai, nemzeti és vallási szempontok szerint sem kívánatos, és a népre hivatkozó hatalom érdekében a keresztfán végzi. És kileheli a lelkét.

A magyar nyelv nagyon képszerű: kileheli a lelkét, hálni jár belé a lélek, kirázza belőle a lelket. Van, aki egyszerűen lélektelen, lélek nélküli. Vagy ahogy Jézus is mondja: Tudom, milyen lélek lakik bennetek. Tehát a lélek valami különleges, láthatatlan, de mindannyiunk által tapasztalt valóság, ami idáig benne volt, kiszáll az emberből, és már nincs. És ezért már nem élünk, már nem vagyunk valakik.

Michael Newton pszichológus professzor háromkötetes könyvet írt a lélekről. Szigorúan tudományos alapon. Az emberi lélek a testbe jön, és elhagyja azt. Ősi tapasztalat is ez, és az embereket mindig izgatta a halállal kapcsolatban két kérdés. Az egyik: Mi lesz a lélekkel? Hiszen azt tudták, hogy a test elporlik. De a lélek? Hova kerül, mi történik vele, él tovább, és az én vagyok még? Tehát nem vagyok múltandó, mindennek dacára még vagyok. És a másik kérdés: Mi lesz velünk, akik itt maradtunk? Végérvényesen lezárult a kapcsolat, vagy vannak áthallások, és ezek megtanulhatók? Mi lesz velünk, ha meghal valaki? Egyedül maradunk, megnehezül az életünk, az eltávozott hiánya szinte fáj.

Jézus tanítása és az evangélium megnyugtató választ ad mindkét kérdésre. Ez a válasz tette sikeressé a kereszténységét, mert ez a két kérdés kortól, kultúrától, nemtől függetlenül az életünk központi kérdése.

Az első kérdésre Jézus és a Húsvét válasza az, hogy az ember lelke egy isteni rész, a teremtettsé-

günk következménye. Ez a rész Istené, bennünk lakozik, és visszaszáll hozzá. Sokszor görbe utakon, titkokon keresztül és megtisztulási folyamatokon át, de oda tartozik. Nem az enyészete, nem késleltetéssel követi a test felbomlását, hanem élete független a testtől, sőt a test csak korlátozza a lélek valóságát. Börtönbe zárja, ahogy Petőfi is írja. Jézus legyőzte a halál bizonytalanságát. Nem foglya már a lélek valami gonosz, sátáni erőnek. Visszavonhatatlanul Istené.

A második kérdésre Jézus válasza az, hogy „ne legyetek gondban” magatok miatt, ahogy szereteteitek miatt sem. És ne legyetek gondban az egzisztenciátok miatt sem, hiszen a kereszténység – Jézus szándéka szerint – egy egymást szerető, osztozó gyülekezet, ahol mindenkinek van embere, nincs rászorult, az emberek testvéri szeretetben és gondoskodásban élnek. Isten gondoskodása a másik emberen keresztül történik. Ő a felebarát. Ezért alakít Jézus közösséget, barátságokat, ahol az a törvény, hogy „nézzétek, mennyire szeretik egymást”. És itt könnyebben feloldódik a gyász, a hiány. Nem vagyunk egyedül, a testvérek szeretete körülvesz bennünket.

A két kérdés két feladatot is jelent. Az egyik: A bennem élő-lakó lelket meg kell ismernem. Tudomásul kell vennem, hogy akkor élek leghelyesebben, hogyha ez a rész – mai szóval – aktivizálódik bennem. Ima, elmélkedés, belátás, ráhagyatkozás, test- és lélekgyakorlatok sok-sok útja segíti ezt a felismerést. De időigényes, rá kell szánni az időt. És meg kell találni a módszert is. Ehhez a találkozáshoz sokszor, ahogy Szent Pál is mondja, „össze kell törni a test edényét”, vágyait. – A másik feladat az, hogy magam körül szeretetközösséget kell építenem a családból, a szomszédokból, a barátokból, az egyházközösségből. Hogy egymás emberei legyünk a bajban, a hiányban, és persze az örömben is. Osztozó életet kell élnünk.

És könnyű belátni, hogy ezen a két feladaton az egész világ élete fordul. Nemcsak az enyém, a miénk. Ez a keresztény küldetés.

Jézus a keresztfán az égre nézett, Istenre, és lefelé a kereszt tövéhez, ott lévő édesanyjára és a tanítványokra. Ez az élet tengelye: Isten és a szeretetközösség. Kilehelte a lelkét, mert tudta a két kérdésre a választ.

Garay András